

Naročnina za kraljevino  
SHS  
Mesečno 40 K. Letno 480 K.  
Inozemstvo:  
Mesečno 50 K. Letno 600 K.  
Oglaš: enostolpna mm vrsta za  
enkrat 2 K, večkrat popust.

# JUGOSLAVI

Uredništvo:  
Wolfova ulica 1/1. Telefon 380  
Uprava:  
Marijin trg 3. Telefon 44  
— kopiji se ne vračajo.  
— njem je priložiti znamko  
za odgovor.  
knjižnica  
Pavšalni frakto  
Ljubljana.

## Mladoliberalna klika obsojena!

**Klemenčič obsoljen na 10 dni, Lovrec na 5 dni zapora. Nedolžnost Peska sodnijsko dokazana. (Tekst na drugi strani.)**

### Obsojena mladoliberalna perfidnost.

Ptuj, 26. sept. (Izv.) Danes se je razglasila razsodba pri tukajšnjem okrajnem sodišču v procesu Pesek contra Klemenčič. Proces je trajal skoro cela dva dni, nasprotniki so spravili na noge vse, kar bi moglo podkrepiti njihove podle trditve o g. Pesku.

Strnila se je vsa dem.-advokatska modrost in rafiniranost, vsi mladoliberalni doktorčki so pomagali, vladni pritisk in vladno moč, ki jo imajo, so zlorabili, da so spletili štrebo. Sam okrajni glavar dr. Pirkmajer je uradno tajno zasliševal »priče«, šolski nadzornik Pavel Flere je letal od šole do šole ter namesto da bi nadzoroval pouk, lovil priče zoper Peska.

Toda vsa silovita in brezmejna podlost, s katero je hotela propadajoča in amoralna klika JDS upropasti svojega političnega nasprotnika, je dobila danes primerno plačilo:

Klemenčič je bil obsoljen in z njim vred je obsojena vsa JDS, ki je že pripravljala slavnosten banket v proslavo svoje »zmage«. Vsa poštena javnost je z današnjim dnem obračunala za vedno s to priganjaško kliko, ki je povzročila celemu narodu sramoto.

Gospod Pesek je danes v Ptuj predmet viharne ovacij, vsak poštenjak hiti, da mu iskreno stisne roko in čestita na uspehu, a vse famozne priče, osobito učitelj Šegula — najhujši nasprotnik gospoda Peska, o katerem se že čuje, da se je v pjanosti hvalil, »kaj se dá zaslužiti« — so se prihuljeno odstranili, kakor polti kužli.

**Razsodba se glasi:**  
G. Klemenčič se na podlagi §§ 488, 491, 493 z uporabo § 466 in 461 obsoja radi obrekovanja in očitania udejstvovanja homoseksualnosti

na 10 dni zapora, oziroma z ozirom na njegov socialni položaj na 2000 K globe. Radi očitania nagnjenja pa se g. Klemenčič po § 259 točka 3 delno oprošča.

G. Pesek je radi preizkuse kazni in delnega oproščenja prijavil vzklic.

Tudi g. Klemenčič je zaradi obsodbe prijavil vzklic.  
Eno stoji: pred edino pristojnim forumom se je vključ vsem mahinacijam nasprotnikov — skušali so doseči preložitve obravnave — dokazalo, da gospod Pesek nikdar ni zagrešil dejanj, katerih ga je ta klika dolžila in da je bilo to blaženje je najogabnejše sredstvo v boju za rešitev potapljačice se JDS.

### Olika ptujskih demokratov.

Ptuj, 26. sept. (Izv.) V petek zvečer ob pol 11. uri so se pripeljali v Ptuj dr. Rybar, dr. Serko, dr. Kreč in drugi h procesu Pesek contra Klemenčič ter so šli večerjat v restavracijo Osterberger. Ko so zvedeli demokrati, da je pri Osterbergerju »Peskov družba«, so prihrumeli ob pol 12. uri tja dr. Gosak, učitelj Šegula, učitelj Klemenčič in še par drugih izzivat. Ko so ljubljanci odhajali spaj, pristopi Klemenčič h Pesku ter ga začne osebno izzivati in žaliti prav po barabsko. G. Pesek ga je že hotel oklofutati, pa so ga drugi zadržali, češ nad tako neolikanim človekom se naj ne spozabl. Pesek se je mirno odstranil ter zaklical Klemenčiču: »Jutri pri obravnavi se vidiva!«

Za soboto zvečer so sklicali demokrati shod v Nar. dom. Prišlo pa je celih 17 oseb in shoda seve ni bilo. Menili so, da bo ta dan proti večeru že g. Klemenčič oproščen ter so nameravali napraviti proti Pesku pred hotelom Osterberg, kjer je prenočeval, demonstracijo z mačjo godbo. Pa ni bilo treba ne shoda in ne mačje godbe. Kako malenkostni so ti ljudje in maščevalni!

Za sinoči, ponedeljek zvečer so mislili prirediti slavnosten banket na čast Klemenčiču in njegovim pričam, ker so trdno računali, da bo oproščen. Pa zopet smola, ni bilo banketa, pač pa so se poskrili kot ščurki, ko se jih popari s kropom. Čez osem dni, ko pridejo do sape bodo praznovali — sedmimo-pogrebščino.

### Priče g. Klemenčiča.

Ptuj, 26. sept. (Izv.) Glavna priča šol. nadzornik Pavel Flere je znan štreber. Prej je bil avstrijski štreber, ki je spisal »Avstrijsko slavo«. Ko so drugi krvaveli in kleli avstrijske trinoge, se jim je hotel on prikupiti s svojim petolizistvom. Potem je postal demokratski štreber, ki zmerja druge z avstrijskanti ter moleduje okrog Peska, naj mu založi »Srbsko slavo«. Ko pa ta to odkloni, uporablja svoj vpliv, ko šolski nadzornik, da lovi priče zoper Peska. To je značaj!

Nadučitelj Lovrec se je proglasil sam sebe za idljota, češ da sploši ne bere časopisov. Sam o sebi pove, da ima vse napake. Njegove izpovedbe so take, da ga postavi lastna žena na laž pred sodiščem. Pri najboljši volji mu sodnik ni mogel priznati verodostojnosti ter ga ni zaprisegel, ker se mu je po pričah dokazalo denuncijantstvo.

Tretja priča učitelj Klenovšek se pred tednom ni vedel nič o Pesku ter so ga priglasili za pričo šele predzadnji dan. Zoper tega učitelja se vršijo pri sodnji v Ptuj polzvedbe radi goljufije in tatvine. Dasi se je opozorilo na to in je ta celo vpogledal te akte, je vendarle rekel, da je verodostojna priča. Pri tustu Klenovškovem, gostilničarju Pirnatu kroka dr. Pirkmajer večkrat celo pozno v noč in ker teče radi tega neka pravda, za katero se je zadnji čas zanimal gospod Pesek, se je oglašil Klenovšek kot priča zoper Peska, da ga uniči ter reši dr. Pirkmajerja, sebe in svojega tasta, ki je tudi obdolžen tatvine drv iz veleposestniških gozdov. Lepa je ta priča, še lepša njena verodostojnost!

In učitelj Šegula! Dolg in slok, usta široka do ušes, postava kot Judež Iškarijot, je vzbujal splošen posmeh in požrl mnogo zbadljivk. Mož ima očitno trdo kožo. Posvetoval se je opetovano s Klemenčičem in drugimi, kaj in kako bo izpovedal, prisluškoval je pri razpravi skrbno pri oknu, če bo šlo vse po načrtu.

Izpovede vse po načrtu približno enako, deloma celo dobesečno enako. In vendar njihove obdolžitve niso niti strogega sodnika mogle prepričati, da je gosp. Pesek zakrivil kdaj kako kaznjivo homoseksualno dejanje, temveč se da iz njih izpovedb sklepati le na nagnjenje. Dejanj si vendar niso upali obdolžiti g. Peska, temveč le nagnjenje. Če se pa njihove obdolžitve analizira, je tudi ta očitek ničev in druga inštanca bo ovrzla tudi to.

### POSŁANIK MANZONI O ODNOSAJIH MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO.

Beograd, 25. sept. Z ozirom na nekatere vesti iz Italije, da se je zadnje čase pričela javljati v italijanskih parlamentarnih krogih nova struja, ki je za direkten sporazum z Jugoslavijo v odprtih vprašanjih, je beograjska »Politika« poslala svojega urednika k italijanskemu poslaniku Manzoni, da bi dobila še nekaj informacij glede dotičnih vesti. Poslanik Manzoni je dal uredniku izjavo, v kateri je izjavil med drugim: Prijetno me je presenetilo, da se je v slovanskih parlamentarnih krogih kakor tudi med pristaši čislane državnika Giolittija pojavilo gibanje, za direktni sporazum med našima dvema državama v nekaterih še nerešenih vprašanjih. Zal, da do danes še nisem dobil instrukcij, ki bi mi naročile, da bi začel z Vašo vlado uradna pogajanja v tem oziru, da bi se sestali zastopniki naših držav k razpravi dotičnih vprašanj. Tega bi si želel tudi jaz. Zeleti je, da bi se pojavil ta pokret tudi v Vaših parlamentarnih krogih. — Tedaj bi bil uspeh gotov. Te dni bom odšel za nekoliko tednov na dopust v Italijo in mi bo na ta način dana možnost, da se o vsem pokretu podrobneje informiram, in da po svojih močeh delam zanj. Vsekakor mora vladati med bodočimi generacijami v obeh državah popoln sporazum glede teh vprašanj. — Očitanje Italiji, da ima na Balkanu osvojevalne nakane, je brez razloga. — Italijani nimajo kolonizatorskega duha, kar je morda tudi neke vrste napaka. Zele si samo miru na Balkanu in na Jadranu in zadržujejo v to svrho otok Saseno pred Valono. O priliki poseta pri Vašem čislane ministrskega predsedniku, sem imel priliko, da sem z njim govoril o nekaterih vprašanjih, ki se tičejo naših skupnih interesov. Pri tem sva govorila tudi o Albaniji, o Madžarski in o Reki. Pri tej priliki sem mogel ugotoviti, da je stališče ministrskega predsednika Pašiča v teh ozirih pravilno. V pogledu Madžarske in v kratkem priliko, da se osredotočimo na striktno izvršenje trianonške pogodbe. Naš interes zahteva, da se vse to izvrši mirnim potom. Razen tega zahtevajo naši skupni interesi tudi, da nastopimo složno proti pokretu za restavracijo Habsburgovcev. Dokler bo med nami sporazum, gotovo ne bo prišlo do restavracije, zakaj če bi došli na madžarski prestol Habsburgovci, bi bilo to za nas enako nevarno, kakor za Vas. Tudi na Reki imamo skupne interese, posebno tudi pri vprašanju luke Baroš. Morem reči, da je etališče Italije v tem oziru že določeno. To je striktno izvršenje rapalske pogodbe. Naša skupna razmejitevna komisija je dobila nalogo, da doseže sporazum glede luke Baroš. Toda tozadevna pogajanja so prišla v zastoj vsled neurejenega položaja na Reki. — Po mojem mišljenju tu ni treba hiteti. Treba je čakati, da se položaj na Reki uredi in da se tamkaj sestavi odgovorna vlada, katero bo izvolilo ljudstvo. Tedaj bomo skupno začeli delovati za razmejitev pri baroški luki. — Rečani vedo, da zavisi njihova gospodarska moč od prometa s kraljevino SHS. Kadar bo položaj na Reki urejen bomo mogli tudi na tem polju skleniti sporazum.

### KONGRES NARODNIH ŽELEZNIČARJEV.

Beograd, 26. sept. V soboto in nedeljo je bil tukaj kongres narodnih železničarjev, ki je sprejel resolucijo, s katero se zahteva od vlade, da zagotovi položaj železničarjev. Vsi nenarodni železničarji naj se odpuste.

### PESNIK VAZOV UMRL.

Sofija, 26. sept. V nedeljo je umrl v Sofiji v visoki starosti Ivan Vazov, velik bolgarski pesnik in pisatelj.

Podpisujte državno posojilo!

### Naš cvet.

Slovenski narod ima za seboj veliko vzgojno zgodovino. V polpreteklem času še smo imeli za svoje učitelje mežnarje za brezovko. In danes skoro moramo tiste čase obžalovati. Nikdar še do danes nismo imeli procesa, ki bi bil tako globoko zagrezel v človeško blato, kot smo dobili sliko našega učitelstva v Ptuj.

Gre ti učitelj ter ti po šestnajstih letih točno pripoveduje z besedami najhujše vrste stare, stare »dogodke«. Iste dogodke potrjuje z istimi besedami njegova žena in pri vsem tem točnem seksualnem spominu se pa dobi nadučitelj, ki pomišlja na sodnikovo vprašanje, koliko je star.

Razpravi je prisostvoval človek, ki je dejal: videl sem, da je tisto naše učitelstvo, ki je prišlo k tej razpravi, do dna korumpirano, da ima v sebi vse strasti sovražnosti do svojega bližnjega in zdelo se mi je, da gledam pred seboj eno samo veliko nočno posodo.

Sodnik prve instance je sicer tej gospodi dal pričevanje in prisego. Dvomimo, da bi ljudje te vrste dobili povsod to dovoljenje.

Mislimo pa, da priča, ki po šestnajstih letih kar naenkrat in brez vsakega globljega vzroka izpove o svojem tovarišu učitelju dejanja, ki jih je smatral ves ta čas za irelevantna, brezpomembna, mislimo, da ta priča vere ne zasluži.

Recimo: očetje smo. No, in mi očetje mislimo, da tem učiteljem otrok ne damo. — Kje je tista šolska oblast, ki je dopustila, da je preiskoval seksualna dejanja šolski nadzornik?! Kje je tista šolska oblast, ki trpi, da ta dični nadzornik, ki je pustil tako učitelstvo na svojem mestu, deluje še nadalje? Kje je tista šolska oblast, ki trpi, da še nadalje en dan samo poučuje učitelj, ki ga »Jutro« imenuje gospod Š. in ki mu mi pravimo priča Šegula, Lovrec itd. itd.?

In ti ljudje naj bi bili verodostojni?! G. Peska branili ne bomo. Njegov proces še traja. In ne dvomimo, da bo sodnja končno primerno upoštevala »sijajne« te priče. Eno pa je. Te priče ne smejo niti več nositi učiteljskega imena.

Naš cvet sme biti v vzgojo izročen samo cvetu naroda in to je tistemu visokemu učitelstvu, ki ne oglašja, ampak tih in mirno dela.

Zadnji dogodki kličejo na radikalno izrezanje tega tura. Kličejo na radikalno izrezanje tistih ljudi, ki so pod tirmo politične stranke uprizarjali proti svojemu sodržavljanu političen uboj.

Kar bi še mogli reči k temu, je to, da verujemo v zdravje našega naroda tako globoko, da smo prepričani, da bo naše ljudstvo šlo neglede na podkupljeni papir nevdržno naprej do svoje zmage.

### VELIK PROCES PROTI KABINETU RADOŠLAVOVA V SOFIJI.

Sofija, 26. sept. Ako se v zadnjem trenutku ne pripeti ničesar izrednega, se prične danes proces proti članom Radoslavovega kabineta. Dopisniki mnogih velikih listov so že prišli v Sofijo. Vsa belgrajska javnost pričakuje z velikim zanimanjem izid tega procesa ki bo trajal najmanj mesec dni. V zaporu se v Sofiji nahajajo že od leta 1919 ministri Tončev, Perov, Brkolov, Binčev, Apostolov in Konjički. Ministrski predsednik Radoslavov, vojni minister Vojedžijev in minister Kobraski so pobegnili v Nemčijo ter bodo sojeni in contumaciam. Parlamentarni odbor je končal preiskavo ter je izročil zapisnik, obsegajoč 832 strani, preiskovalnemu sodniku dr. Janovu. Najboljši juristi in diplomati Bolgarske so pozvali, da sodijo kabinet Radoslavov. — Radoslavov je obtožen, da je uničil Bolgarsko, da jo je prodal Nemčiji, da je napovedal vojno Srbiji in ententi 1. 1915 brez odobrenja parlamenta, da je zakrivil katastrofalne korake na solunski fronti in da je podpisal posojilo 500 milijonov, ki ga je Nemčiji za 99 let dal v roko za 99 let in premogetnik pri Verniku. To so glavni deli obtožnice. Izid tega procesa se pričakuje zlasti v Jugoslaviji z velikim zanimanjem, ker je od njega odvisno, kakšni bodo bodoči odnosi med Jugoslavijo in Bolgarsko.

### IZ MINISTRskega SVETA.

Beograd, 25. sept. Ker je delegat albanske vlade protestiral pri medzavezniški komisiji v Parizu proti temu, ker se baje nekatere naše obmejne čete na nekaterih mestih prešle v Albanijo, se je danes pečal ministrski svet v vprašanju Albanije ter določil tozadevna navodila za našega delegata Spalajkoviča in našega delegata v Parizu. — nadalje je bil na današnji seji odobren tudi pravilnik, ki je bil izdelan v sporazumu z gospodarskimi krogi in kateri omejuje promet z valutami. Ministrski komite je odobril in podpisal tudi zakon o izvozniških

carinah. Ministrski komite je odobril in podpisal tudi zakon o izvozniških carinah, kakor je bil sprejet na zadnji seji zakonodajnega odseka. Podpisal je tudi nekaj ukazov, in odobril nekaj nujnih kreditov.

### SESTANEK SCHOBRA Z DR. BENEŠEM.

Praga, 25. sept. »Prager Presse« poroča z ozirom na sestanek med zveznim kancelarjem Schobrom in ministrom dr. Benešem: Gre za to, da se razjasne mnoga vprašanja, ki so ostala v mirovni pogodbi, kakor tudi pri poznejših pogajanjih, neobravnavana. Posebno gre za vprašanja finančnega značaja in za olajšanje obmejnega prometa. Ta sestanek je bil določen že poprej za zadnji teden v septembru in ima namen, da se na njem razpravljajo, neodvisno od obravnavanja posredovalnih predlogov v zapadno - madžarskem vprašanju, ki se je začelo zadnje dni, samo vprašanja finančnega in gospodarskega značaja.

### ATENTAT NA PILSUDSKEGA.

Lvov, 25. sept. Državni poglavar Pilsudski se je udeležil današnje otvoritve velikega semnja, nakar se je podal k banketu v lvovsko mestno hišo v spremstvu lvovskega vojvode Grabowskega. Ko pa je stopil v svoj avto, je nekdo trikrat ustrelil proti njemu. Vojvoda je lahko ranjen, Pilsudski pa je nepoškodovan. Po atentatu je odšel v mestno gledališče, kjer mu je priredilo občinstvo burne ovacije.

### BORZNA POROČILA.

Zagreb, 26. sept. Devize: Berlin 198—200, Bukarešta 190—199, Italija 885—895, London 800—810, Newyork izplačilo 212—214, Praga 245, Pariz izplačilo 1515—1525, Švica 3650—3800. Valute: Ameriški dolarji 206—210, avstrijske krone 12, carski rublji 18—18, češkoslovaške krone 225—240, 20 kron v zlatu 700, napoleonori 685—700, nemške marke 196—203, romunski lei 195.

## JDS pred sodiščem.

### KLEMENČIČ OBDOJEN.

Nismo se hoteli spuščati v podrobno poročanje o razpravi Pesek kontra Klemenčič, ker nismo hoteli vplivati na njen potek, predno ni padla razsodba. Sedaj je sodišče izreklo svoje mnenje in njegova razsodba pomeni za politiko mladoliberalne klike in njeno moralo tako katastrofalen poraz in tako težak udarec, da upravičeno upamo, da je poslednji, ki ga je dobila. Pod njim se mora zrušiti v vsej svoji amoralni gnolbi.

Kdor je zasledoval potek mladoliberalne gonje proti g. Pesku, ta ve, da se klika ni strašila nikakih sredstev, da bi uničila svojega političnega nasprotnika. Napreje ga je skušala gospodarsko uničiti. Par dni pred volitvami se je na upravnem amerikalni način uprizoril napad na »Jugoslovanski kreditni zavod« in »Jutro« je prinašala cirkuške naslove kot »Pesekova banka pred obstavitvijo izplačila«, »Pesek v agoniji« itd. Napad se je ob solidnosti »Jugoslovanskega kred. zavoda« seveda moral razbiti in edini njegov uspeh je bila omajana vera v verodostojnost jutroviš poročil.

Klika pa ni odnehala. Ker se je ponesrečil prvi napad, je obdobja gosp. Peska in z njimi vso NSS zveze z klerikalci. Nato je prišla zveza z komunisti, potem zveza z atentatorji in ko vse skupaj ni držalo je postal g. Pesek nankrat homoseksualec. Klika je napela vse svoje moči, da vrže g. Peska toda vključ izborni organizaciji obremenilni priči, ki so skoro dobesedno enako izpovedale o dogodkih izpred 12.—17. let, je sodišče razsodilo v prilog g. Peska in obsodilo obadva tožena obrekovalca. Sedaj mora biti vsej naši javnosti jasno, kako nečistihi sredstev se poslužuje klika v boju za svoj obstanek.

### Potek razprave.

Razprava se je pričela v soboto dopoldne pri ptujskem kazenskem sodišču. Vodil jo je, kot že poročano sodnik Hudnik, zasebnega tožitelja je zastopal dr. Kreč iz Ljubljane, obtoženca g. Klemenčiča pa dr. Lipold iz Maribora in dr. Fermevc iz Ptuja.

Obtoženeц prizna inkriminirane besede. Kot prva priča se je zaslislal šolski nadzornik Pavel Flere, katerega izpovedi g. Pesek odločno zanika.

Zastopnik osebnega tožitelja povdarja, da priča ni verodostojna, ker obstoji med njo in g. Peskom sovražstvo, ker je Pesek odklonil založbo neke njegove knjige. Priča Pavel Flere je namreč za časa vojne napisal devotno knjigo »Avstrijska slava v začetku vojne«, kjer petolizi Habsburžanin in bi se po prevratu rad rehabilitiral s podobnim petoliztvom v jugoslovanskem smislu. Karakter priče je s tem zadostno skiciran. G. Pesek je seveda to odklonil, objubil mu je pa, da ga »Jugoslavija« vsled tega ne bo napadala. Ker se je pa to brez njegove vednosti pozneje vseeno zgodilo, je tudi iz tega vzroka sovražstvo priče proti g. Pesku umevno in njena verodostojnost močno omajana. Isto potrdi tudi priča Dominik Čebin, ne pa kot pravi lažno poročilo »Jutra«, da je to zanikal.

Kot druga priča je bil zaslislal ptujski učitelj Šegula, ki točno pripoveduje, kaj se mu je sanjalo pred več kot 10 leti. (Silno značilno za verodostojnost priče.) Obdolžitve padajo same po sebi. — G. Pesek vse odločno zanika. Pravni zastopnik obtožitelja navede kot pričo g. učitelja Sotoška, pri katerem bi naj po izpovedi priče Šegule prenočevala z g. Peskom in g. Sotošek pod prisego izpove, da on absolutno ne ve, da bi kdaj Šegula prenočeval skupno z g. Peskom.

Šegula nadalje izpove, da je bil gosp. Pesek pred nekaj dnevi pri njem in da ga je vprašal, kaj da o njemu izpovedal na okrajnem glavarstvu in potem po njegovi izpovedi vpiroci njega skiciral izjavo, katero mu je ponudil v podpis. On da je podpis odklonil, češ da se ne krije popolnoma z njegovo izpovedjo na okraj. glavarstvu. — Zastopnika obtoženca sta iz tega hotela takoj konstruirati dejstvo, da je g. Pesek hotel vplivati na pričo. G. Pesek je pa to odločno zanikal in izpovedal, da je po naročilu svojega pravnega zastopnika hotel zvedeti od znanih mu tajinstvenih priči, kaj da so izpovedale proti njemu. Šegula pa da zgoraj omenjene izjave ni hotel podpisati, ker da se mora preje posvetovati z obtožencem Klemenčičem in ostalimi pričami. To odločno potrdi pod prisego tudi priča Fakin Zorko, glavni urednik »Jugoslavije« in ne kot lažno poročilo »Jutra« in »Pondeljek«, da je potrdil, da je g. Pesek hotel izsiliti od Šegule krivo pismo izjavo. — Verodostojnost Šegule je bila za vsakega opazovalca človeka omajana že po njegovih zunanosti. Karakter njegov pa je dan v delstvu, da sam sebe obtožuje nemoralnih dejanj. Priča je pred svojimi zaslislanim izpovedi izpoved preje zaslislanih priči pri odprtem oknu razprave dvorane in se v svoji izpovedi značilno krije z izpovedmi ostalih obremenjenih priči.

Kot tretja priča je bil zaslislal učitelj Rosbaut, ki ne izpove ničesar bistvenega.

Priča Valenčič izpove, da je g. Pesek enkrat prenočil pri njem v Zidanem mostu in da sta spala skupaj v eni postelji. Po noči da ga je g. Pesek enkrat udaril z roko po prsih in enkrat po trebuhu, nakar je vstal in se vlegel na divan. Priči se zdi, da je g. Pesek to storil v spanju. G. Pesek ne izključuje možnosti omenjenega dogodka, zanika pa odločno kako spolno perverzno hotenje.

Nato se zaslislal nadučitelj Lovrec. Priča se pri izpovedi poslužuje izrazov, ki v svoji nečednosti spadajo v kak zakotni bordel, ne pa v usta nadučitelja. Slovenščina v svoji čistoti mu je tuj jezi. Iz obraza vseh navzočih se bere ostra sodba.

Ko se obtoženec Klemenčič nad posebno odurnim izražanjem priče Lovrec prične glasno krohotati v očividni znak zadovoljstva nad bordelskim izražanjem, g. Pesek ni mogel več premagati svojega ogorčenja in je zaklical priči v obraz: »Lažeš«, proti obtoženci pa: »Bo že prišel čas, ko se vam bodo plačale vaše lumparije.« Na vse navzoče je ta spontan vzklil napravil najgloblji utis. — Zasebni obtožitelj zanika resničnost izpovedbe priči in navaja, da obstoja med njimi in pričo staro sovražstvo. Ko je bil g. Pesek še kot učitelj enkrat bolan, ga je priča denunciral pri okr. šolskem svetu in je bil g. Pesek nato še enkrat zdravniško preiskan in spoznan bolnim. Takrat se je g. Pesek takoj odpeljal k priči, mu očital denuncijantstvo in sta se ob tej priliki dobro sprla ter od takrat živela v sovražstvu. Priča prizna vse to in tudi priča ga. Jospina Pesek potrdi pod prisego resničnost navedbe. — Denuncijantstvo karakterizira pričo Lovreca in njegova zunanost izpopolni sliko. Sodnik odkloni zapisego.

Nato se zaslislal učitelj Klenovšek, ki se v svoji izpovedi zapleta v težka notranja protislovja. Enkrat se ne spomni niti najvažnejših dejstev, za trenutek pozneje pa pripoveduje zopet v vseh niansah in podrobnostih. Verodostojnost priče je v negativnem oziru izven vsakega dvoma.

Informativno je bil nato zaslislal žel. uradnik Vavpotič, ki izpove, da je prišel k njemu g. Tribuč iz Viča, ter mu ponujal nagrado do 100.000 kron, če bi izpovedal kaj obtežilnega proti Pesku. Prosil ga je po odklonitvi, da naj mu da častno besedo, da tega ne bo nikomur pravil in mu dejal, da mu je dr. Žerjav naročil, naj bo previden, ker »da Vavpotič ni zanesljiv demokrate«.

Kako luč meče ta izjava, ki jo je žalilob sodnik moral kot direktno predmeta obravnave se netikajoče zavrniti, na vso kliskarsko gonjo proti g. Pesku, je za vsakega mislečega človeka jasno. Z denarjem so hoteli podkupiti Vavpotiča, z denarjem so morda podkupili druge.

### Nedeljska razprava.

Sodnik je kot brezpredmetne odklonil vse priče, ki bi dokazale brezmadežno vedenje g. Peska in je tudi odklonil zapisogo g. Peska samega. Zastopnik obtoženca je pri tej priliki grozil z aretacijo radi krive prisege, nakar ga je zastopnik g. Peska skrajno ogorčen ostro zavrnil, ne pa da bi ihtel, kot laže klika.

Sodnik zaključil dokazno postopanje, nakar so sledili govori pravnih zastopnikov. Govor zastopnika g. Peska dr. Kreča priobčimo v celoti na drugem mestu.

### Razsodba.

V ponedeljek ob pol 10. uri dopoldne je sodnik razglasil razsodbo, ki glasi: G. Klemenčič se na podlagi §§ 483, 491, 493 z uporabo § 466 in 461 obsodi radi obrekovanja in očitanja udeleževanja homoseksualnosti

na 10 dni zapore, odn. z ozirom na njegov socialni položaj na 2000 K globe.

Radi očitanja nagnjenja pa se g. Klemenčič po § 259 točka 3 delno oprošča. G. Pesek je radi preizkušnje kazni in delnega oproščenja prijavil vzklil.

Tudi g. Klemenčič je zaradi obsodbe prijavil vzklil.

Poročilo »Jutra« in »Pondeljek« je zavito in naravnost zlagano. Kljub rafiniranosti, s katero so uprizorili demokrate vso gonjo ter jo sistematično pripravili, vendar nobena priča ni izpovedala, da bi bil g. Pesek kdajkoli zagrešil kako homoseksualno delanje temveč se po njihovi izpovedi da le sklepati o nagnjenjih. G. Pesek ni zagrešil nikoli kakšnega kaznivlega dejanja. Poročilo »Jutra« in »Pondeljek« so pretrana in zlobno strankarsko izrabljena. Stranka, ki se poslužuje takih sredstev, je vse obsodbe vredna. Zgraža se nad njo vsa javnost, zgraža nad pohujšanjem, ki ga povzroča. Namen posvečuje sredstva, to jim je geslo, pa vseeno jim tudi ta ostudna gonja ni in ne bo pomagala.

Klemenčič je obsojen in to drži.

S Klemenčičem vred pa je obsojena demokratska klika dr. Pirkmajerja. Šol. nadzornik Pavel Flere in nadučitelj Klemenčič sta njegova sorodnika, g. Šegula pa njihov trabant. S tem, da bi uničili Peska so mislili, da rešijo dr.

Pirkmajerja in sebi topla gnezda, pa ne bo pomagalo. Dr. Pirkmajer ima preveč masla na glavi, da ga tudi taka obupna sredstva ne bodo rešila. Dr. Pirkmajerja bo doletela zaslužena kazen, pa naj še tako spletkari in naj mu njegovi zvesti priroki s pomočjo s še takimi podlimi sredstvi.

Klika torej tudi to pot ni uspela, dasi je z dobro organizacijo obtežilnih priči in zelo verjetno tudi z denarjem dosegla delno oprostitev obtoženca. Naša javnost si je na jasnem, kako ima soditi o celi zadevi in ne bo vse »Jutrovo« zavijanje prav ničesar pomagalo. Pesek je danes za javnost opran in amoralna klika, ki se je hotela poslužiti privatnega življenja svojih političnih oseb v svrhu ubola istih, je stopila v grob tudi s svojo drugo nogo. Pošteni ljudje pa bodo grob zasuli.

## In zopet Albanija!

Takozvana Albanija je konglomerat, deželice, in skozi desetletja, lahko rečemo tudi stoletja od Turkov, Italijanov, Grkov, bivših Avstrijcev in drugih, med temi ne v zadnji vrsti tudi Nemcev, pokvarjenih in korumpiranih ljudi, na katere najnižje instinkte se je apeliralo v svrhu dosege tajnih sebičnih namenov. Ne more priti v teh krajih do urejenosti, do mirnega razvoja, še manj do gospodarskega napredka in socialnega delovanja, ker manjka vsa potrebna podlaga, vsak predpogoj do boljših urejenih odnosov, do modernega notranjega državnega življenja. Večno valovanje elementov in pritisk se pojavljajo enkrat iz zapada na vzhod z juga na sever, kakoršen je vpliv zunanjih faktorjev (Italija, Nemčija, prejšnja Avstro-Ogrska itd.) diktiran od specifičnih njihovih interesov.

Albanci (po naravi) bojevito ljudstvo, nahujskano, kupljeno, zavedeno, naščuvano z vidiki plena, so na večini pohodih, bodisi v strankah med seboj, bodisi proti Miriditom, zopet proti Italijanom, proti severno-vzhodni sosedji Jugoslaviji itd. V zadnjem času je prevladala tiranska vlada, ki podpirana od italijanske vlade, zbira vstaje, organizirane od italijanskih oficirjev in spopolnjene s črnogorskimi nezadovoljnimi, pristaji starega Nikitičevega režima.

Včerajšnji komuniké beograjskega presbiroja nam poroča zopet nove pustolovščine. Tiranska vlada je osredotočila v sektorju ob demarkacijski črti ob Crnem Drinu na postojankah pred Klenjo preko 3000 ljudi, in te njene čete so prekršile demark. črto, ki jo mi držimo že od leta 1918. Potisnile so naše slabe predstraže ter zavzele nekatere vasi, med katerimi so Aras, Dardu in Sinai. Naša vojska je zopet zavzela vasi v tem delu demarkacijske črte. Medtem so 20. t. m. neradne čete ponovno napadle naše čete na posojankah pod Klenjo. 21. t. m. je sledil napad albanskih regularnih čet. Napada se je udeležilo okoli tisoč ljudi z dvema topovima in dvanajstimi strojnimi. Albanske čete so prešle na našo stran demarkacijske črte. Z naše strani so se podvzeli vsi potrebni koraki, da se albanski napad odbije ter vzpostavi demarkacijska črta.

To je očitno kršenje mednarodnih pogodb. Tu gre za zavraten napad albanske vlade v Tirani, ki preko svečanih mednarodnih pogodb hoče ustvariti nek fait accompli. Njen cilj je namreč da pokaže pred evropsko javnostjo ustvarjeno dejstvo, da potisne naše jugoslovanske zasledbene čete preko demarkacijske črte, ki je bila določena na mirovni konferenci. Albanska vlada v Tirani računa pri tem na svoje prijatelje in zaščitnike v Ligi narodov, ki bi iz svojih zasebnih, spekulativnih namenov hoteli priznati ta dejanski doseženi cilj, da se Albaniji povrnejo meje iz leta 1913, ki so bile določene tedaj na mirovni konferenci povodom konference poslanikov. Kakor znano so so te meje predlagale bivša Avstro-Ogrska, Nemčija in neka druga vele-sila, ki je vodila isto politiko.

Napad take vrste se ne vrši prvi-krat. Skrajni čas pa je, da se to večno vznemirjenje enkrat neha. Popolnoma upravičeni so, da izrečejo to željo z vsem povdankom naši jugoslovanski državniški s svoje strani in kolikor pridejo jugoslovanska zemlja in jugoslovanske pravice v poštev.

Jugoslavija nima gorečnejše želje, nego da živi v prijateljstvu z vsemi sosedji. Vitalne koristi naše države to zahtevajo in zahteva to čut lojalnosti, zahteva to čut mednarodnih obvez. Ako pa spoštuje Jugoslavija z največjo po-žrtvovalnostjo in s samozatajevanjem mednarodne pogodbe, more in mora tudi zahtevati, da jih morajo spošto-vati tudi naši sosedje vsakega imena.

Mednarodne pogodbe so v enaki meri obvezne za vsako pogodbeno stran; to velja tudi za Albanijo, odno-sno za njeno sedanjo hipno tiran-sko vlado, in tudi za faktorje, ki stoje tajno in zavratno za njenim hrbtom in pošiljajo tiransko vlado in njene pri-staše po kostanj v ogenj. S

Zato je skrajni čas, da naša vlada enkrat izreče odločilne in avtoritativne besede na kompetentnem mestu, da

pojasni svoj in mednarodni položaj in zahteva potrebna jamstva, da se bodo vsestransko varovale in spoštovale mednarodne pogodbe. S povdankom mora zahtevati, da se ti večni napadi onemogočijo. Kaže, da je naša vlada v tem pogledu storila potrebne korake. Kajti gori omenjeni komuniké kon-čuje z zadržilom, da je kraljeva vlada preko svojih zastopnikov opozorila ve-lešile in zvezo narodov na vse te na-pade in nevarnosti, ki morejo nastati zaradi njih.

Evropska javnost si nujno želi mir, naš jugoslovanski narod je istotako prožet takega duha. Vrhovni svet, kon-ferenca poslanikov, Zveza narodov in kakor se zovejo te najvišje instance, ki odločajo o usodi evropskih narodov, naj posežejo vendar enkrat vmes z že-lezno roko, če niso že popolnoma od-povedale in zakopale z lastnimi ne-uspešnimi dejanji vso svojo aytoriteto.

## Priče.

Povdarjam, da sem sestavil članek v bistvu že pred obravnavo. Da mi pa nihče ne bo mogel podtikati, da hočem »pritiskati« na priče, ga priobču-jem šele »post festum« razsodni jav-nosti.

Marsikaj zagonetnega je na tako-zvani »Peskovih aferi«, kar človeku z zdravim razumom nikakor ne gre v glavo. Prava uganka pa so priče, ki nastopajo proti Pesku. »Jutro« z 23. t. m. poroča: »Teh priči je osem, vse-skozi ljudje, katerih verodostojnost je vzvišena nad vsakim dvomom...« Hm! Odkrito pripoznam, da meni ne vzbujajo spoštovanja naslov, ki ga slu-čajno nosi kdo, temveč v taki zadevi le značaj dotične osebe. Toda, poglej-mo si priče od blizu!

Kakor piše g. Klemenčič v svoji »izjavi« dan prej v »Jutru« so to men-da same priče iz učiteljskih vrst, ki Peska dobro poznajo in je vsak »error in persona« izključen. Razventega iz-vedemo iz istega članka, da je »Napre-jeve« poročevalce, ki je imel vpogled v takozvane »Peskovske akte« »nerodno štilliziral«! Izjavo glavne priče, ki pri-pozna nemoralno dejanje. Čudno je, da ve to g. Klemenčič, ki vendar menda ni imel dostopa do tistih »tajnih« ak-tov. Čudno je, da prinese »Jutro« to dejstvo še le dva dni pred razpravo, dasiravno se pleče po časopisju zadeva že celih 14 dni. Čudno je, da še danes ne vemo imena dotičnega nadučitelja. Ali je res »Naprejeve« poročevalec za-krivil pomoto, ali ni morda vendar le akt sam »nerodno štilliziral«? Kako pa je prišla v tem slučaju taka »po-mota« v uradne akte? Je to še sploh mogoče določiti, ko o uradnih spisih ničesar več ne slišimo?

Tako preidemo iz teh zagonetek na ostale priče — učitelje! Pozvani so bili na Klemenčičev predlog, da izpo-vejo o »homoseksualnem nagnjenju« svojega tovariša — učitelja — Peska. K temu dejstvu pripominjam, da za la-stno osebo ne verujem, da bi bile te priče res podkupljene ali da se motijo v oseb. Vendar so izpovedale proti Pesku, ali iz prepričanja o Peskovi moralni manjvrednosti, ali pa proti te-mu prepričanju. Druge možnosti ni.

Za prvi slučaj pribijem, da so po-znale priče »nemoralne lastnosti« g. Peska že 12 do 17 let in ga niso izdale. Vedele so, da ima njih tovariš — učitelj Pesek! — homoseksualno nagne-nje, kakor izjavlja g. Klemenčič, ve-dele so, da je tak človek v moralnem oziru kot vzgojitelj mladine nemogoč in vendar niso prišle z dejstvi na dan, dasiravno je poučeval ta Pesek našo mladino — kri naše krvi — v ptujski okolici in na Ciril — Metodovi šoli. So li take priče res »vzvišene nad vsa-kim dvomom«, ki se spominjo »Pesko-vih« nagnjenj? Še le po preteku tolike-ga časa, še le, ko gre za županski stol-ec v Ljubljani? Ali moremo zaupati takim »vzgojiteljem« našo mladino, ki se menijo za nemoralne pogreške to-varišev še le, ko je treba ubiti politič-nega nasprotnika, ne pa takrat, ko je treba odvrtiti tako zlo od šole in šol-stva? Ali morejo take priče še nadalje izvrševati svoj vzvišeni poklic, ki so ga v moralnem oziru tako zanemarija-le? Upajmo, da bo višji šolski svet vzel resno ta vprašanja v pretrf in pozval omenjene učitelje na zagovor, kajti v interesu šole in šolstva je, da zavra-čamo »pedagoge«, ki jim je moralna stran tovariša tako dolgo postranska stvar, dokler ne postane njih političen nasprotnik.

Ako so pa smatrale priče svoječas stvari, ki jih očitajo Pesku, samo za neumestne šale, za prešerno besediče-nje, kratkomočno za zadevo, ki ji ni pri-pisovati v moralnem oziru večje važ-nosti, potem ni bilo prav nikakega pravnega povoda nastopati pri sodnji in blati svojega nekdanjega tovariša z brezpomembnimi čenčami. Celo pri-čevanje mora smatrati razsoden člo-vek v tem slučaju za navadno politič-no osveto nad bivšim tovarišem, ki ne trobi v njih rog. Kajti taka priča bo povdarjala le tiste razloge, ki govorijo proti osumljenцу in bo tako v svoji

slepi strasti pretiravala stvar. Takim učiteljem, ki svojčas niso polagali važ-nosti na »nagnjenja« g. Peska ter se spomnili na zadevo še-le po preteku 12 do 17 let, ko jim stopa nekdanji to-variš kot političen ne more prinesiti po-štena javnost zadostne zveze in zaju-panja nasproti.

Ne poznam g. Peska, ne priči, ne g. Klemenčiča. Tudi ne vem, kako se glasi sodnijska razsodba v tej zadevi, toda jasno je, da ne morem imenovati priče, ki so izpovedale proti Pesku, značajne. Če so smatrale svojčas učitelja Peska za moralno obremenjene-ga, bi bila njih prokleta dolžnost, ga v interesu šole in šolstva onemogočiti, ako pa ne, bi bile morale odkloniti pri-čevanje kot brez pomena. V obeh slu-čajih so priče, ki nastopajo po preteku 12 do 17 let proti Pesku, skrajno dvom-ljive kakovosti, ki nikakor ne morejo vzbuditi zaupanja trezno razmišljujo-čemu človeku. prof. Fr. Bračun.

## Angleška protestna nota Rusiji.

Angleška vlada je poslala ruski vladi protestno noto, kjer se pritožuje radi boljševiške agitacije v Aziji, kar je v nasprotju s trgovskimi dogovori, ki so bili pred kratkim sklenjeni med obema vladama. Leninu samemu se očita, da je javno govoril stvari, ki niso v skladu z dolžnostmi omenjenega dogovora. Rusija podpira indijsko revolucijo. Po dogovorih med sovjetsko vlado in Chatteradhyaya, je bilo več revolucio-narjev, ki so takrat iskali zavetja v Berlinu in drugih mestih, povabljenih 25. maja v Moskvo, da se dogovorijo, kako bi bilo najlažje izvesti revolucijo v Indiji. Zastopnik sovjetske vlade v Berlinu, Kopp, jih je podpiral z denar-jem in jim preskrbel potne vizume. So-vjetska mislija v Berlinu je posredovala med indijsko revolucionarno družbo v Berlinu in njenim poslanikom v Moskvu ter je tako podpirala protiangleško in-trige. Pred nekaj časom je skušala sovjetska vlada pregovoriti znanega indijskega anarhista dr. Hafliza, ki je študiral na Dunaju izdelovanje bomb, da gre v Afganistan v svrhu nadzoro-vanja neke zaloge ob indijski meji ter izvede transport bomb v Indijo. S po-moščjo sovjetske vlade je prevzel sedaj dr. Haflir nadzorovanje izdelovanja smodnika brez dima.

Anglija se nadalje pritožuje v svoji noti radi ruske propagande v Indiji. Sovjetski poslanik v Teheranu je razde-lil velike svote denarja za protiangleško propagando.

Posebno obširno se peča protest z Angoro. Angleška vlada trdi, da čisto dobro ve, zakaj je podpirala ruska vla-da turške nacionaliste z denarjem in orožjem, da je namreč preprečila mirno približanje med angorsko vlado in an-tanto. Kot najtežjo obtožbo označuje nota rusko postopanje v Afganistanu. To deželo so moskavski emisariji ozna-čili za najvažnejši prekop po katerem je mogoče napeljati komunistično propa-gando v Indijo. Da se dobi primeren vpliv, je bilo zagotovljeno vladi v Afga-nistanu letno milijon zlatih ruskih rub-lev v podporo. Prvi obrok je že dospel v Kabul. Posebno neveljavo vzbujajo ruski »konzulati« na vzhodu dežele. Ti biroji, ki naj baje služijo trgovini, so samo torišča propagande.

Spričo mnogih prestopkov proti tr-govskimi pogodbami zahteva angleška vlada točnih garancij, da prestopki že enkrat prenehajo.

## Gospodarske vesti.

4 10 % obrestovanje v investicijsko posojilo naložene glavnice. Dan za dnem se čita v naših časopisih, da bo donasalo naše nvesticijsko posojilo 7 % obrestovanje in to je pravilno, v kolik-or se teče direktnega obrestovanja, ki ga bodo nudile obveznice tega poso-jila. Z ozirom na to pa, da se bodo te obveznice lahko založile pri Narodni banki, ki bo dajala na ista do 75 % no-minalne vrednosti proti 6 % obrestim, zamore podpisnik naložiti svoj kapital takor, da mu nosi celo 10 % obresti. Evo kako: Recimo, da je kdo podpisal 400 dinarjev obveznic. Te mu nosijo po 7 % na leto 28 dinarjev. Ako založi te obveznice pri Narodni banki, za-more dobiti od nje posojilo 300 dinar-jev za katero plačuje po 6 % na leto dinarjev. Ostane mu torej čistih 10 di-narjev na leto. Ker pa je prejel v obliki posojila nazaj 300 dinarjev, s katerimi lahko razpolaga, kakor hoče, prejema od ostalih 100 dinarjev, ki so vezani vsled gornje operacije, 10 dinarjev, oz. 10 %. Vrhutega pa ima upanje, da bo vsled ugodnega obrestovanja investi-cijskih obveznic tečaj v kratkem pora-stel, tako da jih bo mogel prodati z dobičkom na glavnici. To je še en razlog več, zakaj naj vsakdo, ki ima denar na razpolaganje, seže po ob-veznicah investicijskega posojila. Čas je le še do 30. t. m.

+ Uvoz suhih rib. Ministrstvo fi-nanc je odobrilo odlok carinskega sveta, z dne 20. avgusta t. l., s katerim odre-juje, da na uvoz suhih rib, ki se uvozi

žajo v balah, ni treba plačevati dohododke iz opombe dotične carinske postavke.

+ Nove banke v Bosni. V Bileću v Bosni se snuje nova »Prometno-privredna banka«, v Bihaću »Srbska banka«, v Travniku pa »Srbska banka za okrug travniški«.

Carina na braziljansko kavo. Nekatere carinarnice pbiarao za braziljansko kavo po minimalni carinski tarifi. To pa ni prav, ker med Brazilijo in našo državo ne obstoja nikakva pogodba in se mora radi tega pobirati tožadna carina po maksimalni tarifi.

+ Madžarska vzame 50-kronske novčanice iz prometa. 50-kronske bankovci se bo po odloku Madžarske vlade vlade odedeje iz prometa in zamenjajo z novimi.

+ Uvoz živine iz Madžarske prepovedan. Ministrstvo poljoprivrede in in vod je prepovedalo uvoz živine iz Madžarske.

+ Živina iz Nemčije. S prvim oktobrom t. l. bo začela Nemčija uvažati v našo državo živino, ki jo dolguje kot vojno odškodnino. Radi tega sestavlja

ministrstvo poljoprivrede in vod komisija za sprejemanje živine. Dobili bomo iz Nemčije 17.000 glav goveje živine in 60.000 ovac.

+ Industrija sliv. Minister trgovine in industrije je odobril kredit, ki se bo vzel iz izkupične razredne loterije in porabil za povečanje naše industrije za predelavo sliv v poln produkt.

+ Lonheur za kontrolno nad izvozom vojne odškodnine »in natura« iz Nemčije. Finančna komisija francoske zbornice je vzela na znanje izjave Lonheurja glede pogajanj v Wiesbaden. Kakor poroča »Journal« je prišel tekem debate Lonheur na idejo kontrole nad izvozom nemške vojne odškodnine, ki bo kakor znano plačana v naravnih ali nadzorovanj nad splošnim izvozom. Lonheur se je izrazil, da zavezniki ne simpatizirajo s to idejo, vendar pa je gotovo, da si žele politiko garancij. Kakor hitro bo nemška vlada sprejela te predloge, jih bo ratificirala brezdvomno tudi francoska.

kazi, ki drže preko vseh dokazov pri 100.000 kron!

+ Volitve v cenilno komisijo v Ljubljani. Pri nedeljskih volitvah je zmagala napredna lista z 209 glasovi. Nosilci liste je bil g. Iv. Jelčič. Lista je dobila 5 kandidatov, dočim je šest mandat, ki ga je dobil mestni tesarski mojster Iv. Zakotnik, volilna komisija ovrgla, ker biva izvoljeni v Zgor. Siški. Njegov mandat je dobil I. Ogrin, pristaja SLS. Proti tej odločitvi komisije je vložen rekurz.

+ Vpisovanje v gremialno trgovsko nadzorniško šolo se vrši v sredo, četrtek, petek, to je ob 28. septembra do 30. septembra t. l., vsaki dan od 8. ure do 12. ure popoldne v Gremialni pisarni, Gradišče 17. Zglašiti se morajo vsi oni vajenci in vajenke, ki dosedaj še niso obiskovali gremialne šole. Potrebne tiskovine se dobe v Gremialni pisarni. V ponedeljek, dne 3. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne se zbere vsi vajenci in vajenke, tudi one, ki so že obiskovali šolo, na 1. mestni deški ljudski šoli na Ledini, da se sporede v posamezne razrede.

+ Zensko telovadno društvo v Ljubljani prične z redno telovadbo s prvim oktobrom. Društvo se je posrežilo pridobiti gde. Milo Svetličičev, ki se je več let izobraževal v telovadbi v tujini. Šolsko vodstvo li je z ozirom na to poverilo telovadni pouk na tukajšnjih dekliških srednjih šolah. Pridobitev gde. Svetličičeve je za društvo posebno pomembno, ker bo upeljala že dolgo zaželeno moderno komunalno telovadbo, švedski in sokolski sistem. Način te telovadbe sestoji v tem, da se pri vsaki telovadni uri utrjuje vse mišičevje telesa, kakor tudi notranje organe ter se zaključuje z lahkim odmorom in vajami. Priporočljiva je ta telovadba vsakomur, zlasti onim, ki so za naporno telovadbo še prišli, bodisi, da njih razvoj telesa zahteva vso pažnjo. Odpre pa vrata tudi onemu ženstvu, ki mora iz zdravstvenih razlogov posejati telovadnico. V tej točki ima društvo samostojno mesto poleg drugih telovadnih organizacij. S časom upelje tudi ortopedno telovadbo.

+ Vpisovanje v telovadni odsek »Zenskega telovadnega društva v Ljubljani« se vrši v sredo 28. in četrtek 29. t. m. ob 5. do 7. zvečer v telovadnici l. drž. gimnazije. Vpisujejo se v otroški oddelek deklice in dečki od 5. do 10. leta, k naraščajo deklice od 10. leta dalje. K damski telovadbi se sprejemajo priklasi istočasno.

+ Diskusijni sestanek društva »Pravnik« v Ljubljani. Načrt zakona o sodniški (sodniška služba pragmatika) je zgotovljen in poslan kompetentnim faktorjem v oceno. Da se seznanijo z načeli projekta, razvoja zakona pravniški osebni sodniki, poročata o tem zakonu na prihodnjem pravniškem sestanku sodni svetnik Peter Keršič in državni pravnik dr. Avgust Munda. Sestanek se vrši v torek, dne 27. t. m. ob 5. uri popoldne v dvorani št. 79 pravosodne palatke. Po obeh referatih diskusija.

+ Lepi izdelki domače umetnosti in obrti je izstavljal v svojem izložbenem oknu v Židovski ul. 5. tvrdka Toni Jager-Cerne in Ko, trgovina z ročnimi deli in njih poročila. Videti je pričke, miljeje, blazine, kolj vzorec so vsi posneti po pravih narodnih risarjih ter v svojem izredno finem niansiranju barv predstavljajo jako lepe okraske za moderne domove visokih, kakor tudi zmernih zahtev. Obe lastnici ste gojenki »Probu« in slika za vzorce je na pravil naš mojster narodne ornametike Maksim Gaspari. Izložba ostane do 10. oktobra neizpremenjena.

+ Stanovanje na razpolago. Z ozirom na dopis nepodpisane in neinformirane poročevalca glede preselne liste trgovine objavljamo, da se naša tvrdka izseli iz sedanjih prostorov na Dunajski cesti št. 15, katere prostore smo imeli skozi 40 let v našem, in se sedaj umakemo zavarovalni pisarni »Jugoslavija«, katere je lastnica hiše. Imenovana zavarovalnica na nam odstopi njene dosedanje pisarniške prostore v ravno tej hiši, in sicer ob Gosposveti cesti. To v pojasnilo cenj, občinstvu.

+ Požar na Glincah. Včeraj okoli 11. ure popoldne se je pripetila v tovarni za kemične izdelke na Glincah, last g. Fr. Goloba nesreča, ki je povzročila, da je zgorel en objekt, večja količina materiala, in kar je najtežje, da bo zahtevala ta nesreča tudi človeško žrtve. Nesreča se je pripetila takole: Delovodja Gustav Debevc je kahal okrog 11. ure v kuhinji tovarne v velikem loncu približno 30-40 kg paste za parkete. Ta zmes obstoja po večini iz voska, terpentina in spirita. Ko se je ta zmes razstopila, je začela vreti in prekipavati. Debevc je potočil lonc od ognja, toda pri tem potočilju se je razlilo nekaj zmesi v ogenj, ki je nenadoma zagorel v velikanskem plamenu. Mahoma je bila cela kuhinja v ognju in vsako gašenje je bilo nemogoče. Debevcu se je vnela obleka in pogasil jo moža že skoro napol opečenega. Ogenj je pospeševalo dejstvo, da je imel delavno obleko namazano in že prepojeno z raznimi masčobami in rado gorljivimi stvarmi. Požarni brambi iz Ljubljane in Viča se je posrečilo, da so ogenj omeli in je zgorelo samo eno poslopje, to je kuhinja. Ker je pogorela tudi večja množina dragih materiala je škoda kljub temu precej velika in jo cenijo preko 400.000 K. Ponesrečenega Gustava Debevca so prepehali vsega opečenega v dež. bolnico. Njegove oklepine so smrtno in je le prav malo upanja, da bi okrevala.

+ Prijeta žepna tatica. V soboto okrog 9. ure dop. se je posrečilo policijskim uradnikom g. Gerku in Tegerju, da sta prišla in flagrantni nevarno žepno tatico neko Marjito Tirič iz Ljubljane. Tatica je izmaknila na Vodnikovem trgu neki Marjiti Palserjevi iz Bevk ročno torbico, v kateri je bilo okrog 300 K denarja. Palserjeva pa je čutila sune in je skočila na tatico ter ji izrgala torbico iz rok. Isti hip sta bila na mestu že omenjena policijska službenca in sta v par korakih dohitela tatico, ki se je že pomešala med številno občinstvo in jo prišla. Tiričeva je tatvino priznala.

+ Nezgodna pred sestankom. V mraku dne 8. sept. je čakal tesarski pomočnik I. M. v Strleški ulici na svojo »punčko«. — Opi se je z obema rokama na palico in sklonil malo naprej, ko da bi hotel s pogledom prodreti naraščajoči se mrak. Naenkrat stopi k njemu neznan mož, ki porine proti steni in udari s palico z vso silo po roki. Seveda to ni bilo za ljubljane vseh in prijavil je napad policiji. Napadalec, drugače odličen in spoštovan mož, je ravnal kot se je doglalo v pomoti. Misli je namreč, da opravlja fant sredi ceste malo potrebo, in ker je imel on s sabo družino, ga je to ujezilo in ga je v hipni jezi udaril. Kljub temu pa ga je sodnik moral obsoditi, ker nikdo ni opravičen si sam nasilno iskati zadoščenja. Obsojen je bil na 200 kron denarne kazni, 200 kron pa mora plačati tožnik za bolečine.

+ Rokoborba v cirkusu »Slavija«. V nedeljo zvečer sta nastopili med občinstvom sporedom cirkusa zopet naši ljubki plesalci Anica Grubina in Ivica Osredkarjeva. Izvajali sta prikupljiv balet iz začarane princeze. Z ozirom na težko izvajanje na zaganju jim moramo izreči polno priznanje. — Pri rokoborbi sta nastopila kot prva prijavljeni Rus Petrov proti znanemu in priznanemu Sibiru Gromovu v rusko-švicarski borbi za nagrado 800 kron. Petrov, ki je do sedaj premagal še oba nasprotnika, je naletel na hudega tekmeča z izborna rutino. Borba je ostala neodločena. — Kot druga sta nastopila dva kolosa Zalykin in Bogatrev. Borba je bila jako zanimiva in lepa in je trajala 7 minut. Zmagal je Zalykin. — Kot zadnji par sta nastopila odlični in elegantni, težak borilec German »Gojer«, proti težkemu srbskemu borilcu, ki je ostal zmagalec že v več velikih borbah Z. Stokiču. Borba je bila huda in ostra, toda divja. Borilec Stokič ima namreč prirojen razvado, da se silno razljuti in pozablja na disciplino lepega borilca, česar njegov nasprotnik ni zagrešil. Oba težka in jaka borila sta nudila več res zanimivih momentov v borbi in sta se kot borca oba odlikovala. Po 18 minutah se je posrečilo Gojerju, da je iznenadil in premagal Stokiča. Občinstvo, ki se je pri tej borbi precej razburjalo, je viharno pozdravljalo odnosno obsojalo borilce. — V sredo nastopi v revanš borbi ljubljanski amater g. Anton Zupan proti Ciklopu. Borbe bodo trajale še okrog 10 večerov.

vajali sta prikupljiv balet iz začarane princeze. Z ozirom na težko izvajanje na zaganju jim moramo izreči polno priznanje. — Pri rokoborbi sta nastopila kot prva prijavljeni Rus Petrov proti znanemu in priznanemu Sibiru Gromovu v rusko-švicarski borbi za nagrado 800 kron. Petrov, ki je do sedaj premagal še oba nasprotnika, je naletel na hudega tekmeča z izborna rutino. Borba je ostala neodločena. — Kot druga sta nastopila dva kolosa Zalykin in Bogatrev. Borba je bila jako zanimiva in lepa in je trajala 7 minut. Zmagal je Zalykin. — Kot zadnji par sta nastopila odlični in elegantni, težak borilec German »Gojer«, proti težkemu srbskemu borilcu, ki je ostal zmagalec že v več velikih borbah Z. Stokiču. Borba je bila huda in ostra, toda divja. Borilec Stokič ima namreč prirojen razvado, da se silno razljuti in pozablja na disciplino lepega borilca, česar njegov nasprotnik ni zagrešil. Oba težka in jaka borila sta nudila več res zanimivih momentov v borbi in sta se kot borca oba odlikovala. Po 18 minutah se je posrečilo Gojerju, da je iznenadil in premagal Stokiča. Občinstvo, ki se je pri tej borbi precej razburjalo, je viharno pozdravljalo odnosno obsojalo borilce. — V sredo nastopi v revanš borbi ljubljanski amater g. Anton Zupan proti Ciklopu. Borbe bodo trajale še okrog 10 večerov.

|   |                     |   |   |
|---|---------------------|---|---|
| R | R                   | R | R |
|   | ROSSUM'S            |   |   |
|   | UNIVERSAL ROBOTS    |   |   |
| R | Kolektivna drama v  | R |   |
|   | treh dejanjih s     |   |   |
|   | predigro            |   |   |
| R | Spisal Karel Čapek  | R |   |
|   | Prevel Osep Šest    |   |   |
|   | IZIDE PRIHODNJE DNI |   |   |
|   | KOT PODLISTEK       |   |   |
|   | „JUGOSLAVIJE.“      |   |   |
| R | R                   | R | R |

## Celje.

Celjski občinski svet. Kakor že javljeno, so v seji Celjskega občinskega sveta v torek dne 21. t. m. občinski svetovalec JDS zapustil sejo dvorano pri glasovanju v mestni šolski svet, ker opozicijske stranke niso hotele voliti dveh zastopnikov JDS, ampak so stale na stališču, da se izključi JDS iz šolskega sveta. Kljub temu so opozicijski podpredsedstvo podžupana Zabarja volitev izvršili in se je gosp. Zupan po izvolitvi zopet vrnil v sejo dvorano ter prevzel predsedstvo, med tem ko so se drugi člani JDS popolnoma odstranili. Ostali občinski svetovaleci so hoteli sejo nadaljevati, ker je bilo mnogo zelo nujnih zadev na dnevnem redu. Referent gospodarskega odseka (tov. Zabar) je bil takoj pripravljen začeti s prednašanjem gradiva, ko izjavi g. Zupan dr. Hrašovec, da želijo občinski svetovaleci JDS biti prisotni pri tozadevni debati in je nato na željo gde. demokratov, s katerimi je govoril skozi okno sejo zaključil. Sedaj pa hoče JDSarji valiti krivdo delne neizpolnitve občinskega sveta na opozicijske, češ da so oni krivi, da se ne bodo rešile nujne zadeve in da se s tem škoduje raznim proslencem, kar pa ne odgovarja resnici. Seja občinskega sveta se lahko skliče vsaki dan in delo nadaljuje; glede volitev v mestni šolski svet pa imajo gosp. demokrati itak pot pritožbe na pokrajnsko upravo, če mislijo, da bodo s tem kaj profitirali. Če je res za delo in za dobrobit mesta, naj se čim prej skliče seja in delo nadaljuje. Ako pa jim je strankarstvo več, pa naj potem sami sebi pripišejo. Ljudstvo jim bo pa za to dalo plačilo pri prihodnjih volitvah na ta način, da bodo vedno lahko izostali od občinskih sej, ne da bi mogli delo ovirati.

Zalna manifestacija Celjskega Sokola za kraljem Petrom se je vršila v nedeljo popoldne ob 10. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Udeležilo se je manifestacije veliko število občinstva. Navzoč je bil tudi občinski svet, župan dr. Hrašovec, okr. glavar dr. Žužek itd. — Dr. Milko Hrašovec je v krasnem govoru slavil umrlega kralja Petra Osvoboditelja. Po končanem govoru je zbrano občinstvo zaklicalo trikratni slava velikemu pokojniku, nakar je bila slavnost končana.

Naše poročilo o proslavi 40dnevnice umrlega kralja Petra spopolnjujemo v toliko, da se je v celjski evangelijski cerkvi vršil žalni obred. Popoldne so bili državni uradi zaprti.

Velik srečolov je priredil »Kolo jugoslov. sester« v Celju v nedeljo popoldne pred Nar. domom. Dobicek tega srečolova je namenjen revnim akademikom in ruškim beguncem.

Novo lesno trgovino v Celju je ustanovil lesni trgovec F. Dobnik. Pisarna se nahaja »Pred grofijo«.

Volitve v cenilno komisijo so bile zelo živahne, posebno na davčnem uradu, kjer so volili okoličani. Kmetje so se v obilnem številu udeležili volitve, dočim na mestnem volišču nad poštnim uradom ni bilo opaziti velikega zanimanja.

Nekatere stranke po mestu imajo grdo navado, da stresajo krpe, s katerimi brišejo prah po stanovanju, kar skozi okno na ulico, in ne prenehajo tudi v slučaju, če gre kdo pod oknom dotičnega stanovanja. Naj bi stražnik malo gledal na roč. v tem oziru.

Celjsko mestno gdelišče. V soboto zvečer se je otvorila letošnja gledališka sezona s Finžar v trodelansko ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Igra, katere vsebuje skoraj same težke in dolge vloge, se je igrala pod režijo g. Plahute izborna. Igralci so se trdili, da so stali na višku in zadovoljivi obz. stvo, katerega bi se bilo lahko zbralo v gdelišču še več, v vsakem oziru. — Ob enakomernem uspehu se je igra ponevila še v nedeljo zvečer.

Odlična prvenstvena nogometna tekma za prvenstvo Slovenije se je igrala v nedeljo ob 3. uri popoldne med ljubljansko »Ilirijo« in celjskimi »Atletiki« v Celju. Tekma se je igrala v Celju že meseca avgusta in je ostala takrat neodločena v razmerju 4 : 4. Tudi nedeljska tekma je ostala neodločena v razmerju 1 : 1 in se bo morala ig. ti še enkrat. — Po tej zopet neodločeni tekmi se je vršila druga tekma med celjsko »Svobodo« in »Atletiki«. Končala je v razmerju 3 : 1 v korist »Atletikov«.

Glavni nogometni savez v Zagrebu je ugodil pritožbi celjskih »Atletikov« in razveljavil kazenske odredbe, katere je ljubljanski podsavez naložil celjskemu »Atletikskemu klubu«. Zato, ker ta ni hotel dne 15. avgusta igrati v Ljubljani z »Ilirijo«, neodločene prvenstvene tekme, katere se je prvotno igrala v Celju in bila neodločena v razmerju 4 : 4.

Vinski mošt se prodaja v Celju po 28 kron liter.

V Avstrijo se izselijo bivše trafikantinja na kralja Petra cesti Weissmana.

S PODPISOVANJEM 7 % DRŽAVNEGA INVESTICIJSKEGA POSOJILA NALOŽIŠ SVOJ DENAR KORTISTNO, VARNO IN PLODONOSNO.

Ptuj.

Izjava. Trditve g. Klemenčiča v »Jutru« z dne 22. sept. da ni bil on nikoli pristaja, ozi. član kral. org. NSS v Ptuj ne odgovarja resnici. — Res je, da je bil celo izvoljen leta 1920 v odbor kral. org. in ni to mesto sprejel z motivacijo, da je prestar in da je dovolj mlajših moči. Tudi se lahko vsak prepriča pri tajniku kral. org., da je bil g. Klemenčič še letos član NSS, ker je plačal za leto 1921 članarino po K 6 in K 34 za tiskovni sklad. Tozadevna pola ki je podpisana lastnoročno od gosp. Klemenčiča je vsakemu na vpogled. — Če v »Jutru« trdi, da ni bil nikoli član NSS je to nesramna laž.

NEOBČAJNO UGODNO OBRETOVANJE NALOŽENEGA DENARJA NUDIJO OBVEZNICE DRŽ. INVESTICIJSKEGA POSOJILA. OBRETI ZNAŠAJO SEDEM OD STO.

Koroško.

Sadni ogled v Guštanju se priredi prihodnjo nedeljo 2. oktobra v ondntni ljudski šoli za celo Mežiško dolino. Obenem bo predaval strokovnjak o predmetu: »O pomenu pravilne izbire sadnih sort pri napravi sadonosiha in na katere momente se je pri izbiri posebno ozirati.«

Avstrijska Justica. Kaplan Fr. Krašnja, ki je bil pred plebiscitom obnem gerent v Dobrilvasi je tožil razne nemške in nemške agitatorje zaradi razžaljenja časti ter so bili razžaljeni tudi obojeni na zaporne kazni. Po plebiscitu je deželno sodišče v Celovcu vse sode razveljavilo, češ, da so to sode inozemskega sodišča. Generalni drž. pravdnik se je v varstvo zakona pritožil na vrhovno sodišče na Dunaju, ki je razveljavilo razsodbo celovskega deželnega sodišča ter zadevo še enkrat vrnilo prvemu sodišču v Dobrilvasi. Kako bo sedaj sodil dobrovaški okrajni sodnik, Nemec, ozi. renegat E., pa si lahko že vna-rej mislimo.

ROK ZA PODPISOVANJE 7 % DRŽAVNEGA INVESTICIJSKEGA POSOJILA POTEČE 30. SEPTEMBRA. KDOR PODPIŠE DRŽ. INVESTICIJSKO POSOJILO, VARUJE SVOJO KORIST IN KORIST DRŽAVE.

„Ogledalo za socialno postopanje z vojnimi invalidi.“

V mnogobrojnih solzah, ki se invalidom utrinjajo po upadlih licih, se v samotnem premišljevanju o zmagoslavju že živo in jasno zrcalijo ona junaška dela požrtvovalnosti za obstoj domovine. Vidi se na njih, da so to bili junaki svojih dolžnosti, na njihovih ramah, koje so bile natovorene z dolžnostmi do domovine, za kar ste jih takrat vzpodbujali in hrabrali k junaštvu, da so oboroženi, do zobjava adovoljili svoje obavezenke; na njihovih ramah sloni še danes ona nevenljiva slava nepozabne požrtvovalnosti, ker niso za kulismi s kapitalom vadljali.

Ti junaki, sedaj pohabljeni, so žrtvovali bogastvo svoje kipeče, zdrave, zorne mladosti, a sedaj skoro kot prezrani zatiranci morajo živeti od beraške milosti, od drobnic raz mize gospodove. Med njihovim tovarištvom seje razprtilo, kvarilo z raznimi načini njihovo slogo ter tlačilo na vse močje načine njihove želje. Položili so ti junaki prisego glasom svetih obredov brez pogodbe in slučaju žalostnih posledic za sve-to izvrševanje brambnih dolžnosti, ter jo mnogoteri držali do slajnih uspehov v odločilnem času. A tedaj za grenke posledice kravega njihovega žrtvovanja mnogi spohasti »debeluhari«, veržniki, navilanci, odeluhi in obogateli pospeševalci vojnemilnih dobičkarjev pasejo nad njimi svojo zahrbito škodoželjnost. Ti zatirani junaki si želijo tolažbe, zavetja, boljše pomoči, solca pravčnosti. Na dnevnem redu se opaža, da izginjajo, izhlapevajo čustva ljubezni do vojnih invalidov. Prvotna tako agilno socialna skrbstvo se je sedaj lepo pretvarjati v raznovrstne formule druge smeri ter na svoji osnovni podlagi brili in tili le še samo toliko, da zaseni v javnosti to žalostno bedno stanje vojnih invalidov, ki se pogrezajo vedno globlje. Vojni pohabljeni ponovno trkajo na vrata novih odredb s prošnjo, da se oglašijo gospode s sočutjem. Zavedajte se pri novih končno veljavnih odločbah, da se Vaša slednja trohica človekoljubja naslanja v prošnjah, pri podelitvah podpor v oblačilu in drugih sredstev, le še na invalide hiralce, kojih mlado življenje poljea. Spominjajte se teh revežev internistov, ki so dovolj obremenjeni s svojimi notranjimi hlabi, koje so si napravili s krizevlim potom v strelnih larkih. Če sedaj nimajo prilož. jsti, da si čuvalo rahlo zdravje ob težavnih življenjskih razmerah, v doglednem času podležejo smrtni kosi.

Ne izključite jih nepreskrbljene iz pravega socialnega skrbstva!

Podpisujte drž. posojilo, čas poteka! Drž. posojilo je najboljšje štedenje!

## Dnevne vesti.

— G. kraljevni namestnik Hribar odpušuje danes za nekaj dni. Vsed tega ta tedn ne sprejema strank. Za njegove odsotnosti ga bo nadomestoval predsednik dr. Baluči, ki se je povrnil z dopusta.

— Zvišanje zavarovalnih proti požaru. Zavarovalnice proti požaru so z ozirom na sedanje razmere tako majhne, da pri event. nesrečah skoro ne pridejo v poštev. Valed tega se ljudstvo vabi, da zviša zavarovalnino proti požaru sedanjim razmeram primerno, zlasti, ker se vedno sliši, da se v čedalje večjem številu pojavljajo požari, pri katerih je škoda veljkanska, nasprotno pa zavarovalnina neznatna. K temu se pripominja, da bo pokrajnska uprava v prvi vrsti le one prošnje za podporo pri požarih vpoštevale, iz katerih je razvidno, da se je zavarovalnina zvišala.

— Uprave hiš in posestev, kakor tudi njih nakup in prodaja so danes bolj kot kdaj poprej stvar zaupanja in spretnosti. Obrnite se v vsakem slučaju na Gospodarsko pisarno dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva 6, telef. 37.

— Naredba, ki ščiti verižnike. Nedavno je izšla naredba, ki izroča nekaterim občinskim komisijam določanje cen živilom ter s tem uklinila poslovanje protiveržniških uradov. Ni pa vlada ničesar storila, da bi občine take komisije tudi izvolile in spravile v akcijo. Nekatere občine bi tega tudi pri najboljši volji ne mogle storiti, ker nimajo popolnih in pravihnišnih odborov. Med temi občini je tudi naša prestolnica. Preden bo ljubljanski občinski svet mogel redno poslovati, bodo verižniki izvozili vsa naša živila. Tako je te dni po Siški neki primorski verižnik nakupoval za Italijo živino ter jo plačeval po 30 K za kg, a se povrhu še zavalal, da plača vsako glavo po 1000 K dražje kot vsak drugi kupec. Slučaj se je s. u. m. naznanil verižniškemu uradu, toda načelnik urada je le skomignil z rameni, pokazal ek kup silnihišnih ovad, ki morajo ostati nerešeni, ker urad ne sme več poslovati, tozadevnih občinskih uradov pa se ni. Pa naj reče kdo, da na živino v našo, demokratično državi.

— Avstrijska vojna posojila. Minister za finance je odredil, da se obveznice predvojne posojila bivše avstro-ogrške monarhije popisujejo in žigosajo še do 15. t. l. Ta rok se v nobenem slučaju ne podaljša več. Obveznice s prošnjo je pošiljal generalni direktor dolgov v Beogradu.

— Potne legitimacije odpravljene. Minister za notranje zadeve je izdal naredbo s katero se ukinejo potne legitimacije v notranjem prometu.

— Uspesobnost izpiti za obče ljudske in za meščanske šole pred državno izpraševalno komisijo v Ljubljani se prično v petek, dne 4. novembra t. l. Pravilno opremljene prošnje se naj pošljejo pravčasno potom okrajnih šolskih svetov, da bodo do 25. oktobra v rokah izpraševalne komisije.

— Začetek šolskega leta 1921/22 na Noetu in z njim združenih oddelkih. Licejska ljudska šola. Pouk se prične 29. septembra in sicer za razrede 2.—5. ob 8. uri jutraj, za 1. razred pa ob 9. uri. — Mestni dekliški licej. Š. šol. let. 1921/22 ostanejo le še razredi IV.—VI. Vpisovanje za gojenke, ki želijo nanovo vstopiti v te razrede liceja, se vrši 28. septembra ob 8. do 9. uri. Gojenke prinesejo s seboj zadnje zprichevalo in krstni list. Sprejemni izpiti za te gojenke so 29. septembra ob 8. uri jutraj. Gojenke, ki so bile že na zavodu, se javijo dne 29. septembra ob 15. do 17. ure popoldne z zadnjim izprichevalom. — Mestna ženska realna in ref. realna gimnazija. S šolskim l. 1921/22 se otvori še III. razred realne in VII. razr. ref. realne gimnazije. Vpisovanje za nanovo vstopilve gojenke v I., III. in V.—VII. razred se vrši 28. septembra ob 9.—11. ure. S seboj prinesejo zadnje izprichevalo in krstni list. Sprejemni izpiti za gojenke za I. razred in morebitni sprejemni izpiti za gojenke višjih razredov je 29. septembra ob 8. jutraj. Gojenke, ki so bile že na zavodu, se javijo 29. septembra ob 15. do 17. ure s svojim zadnjim izprichevalom. — Ponavljajni in dodatni izpiti za licej in za obe gimnaziji se vrše 29. sept. ob 8. uri jutraj. — Vpisnina in prispevek za učila znašata za gojenke liceja in gimnazije K 20. — Otvorilna služba božja za licejsko ljudsko šolo, za licej in gimnazijo je 30. sept. v nunski cerkvi ob 9. uri. Obvezna je za vse gojenke. Po službi božji se vrnejo vse gojenke v zavod. Pouk se prične na liceju in gimnazijah v polnem obsegu 1. oktobra ob 8. uri jutraj. Licejski trgovski tečaj. Rok za vpisovanje je določen na dan 30. septembra ob 15. do 17. ure. Sprejemni izpiti je 1. oktobra ob 8. uri jutraj. Gospodinska šola. Rok za vpisovanje je določen na dan 1. oktobra ob 10. do 12. ure dopoldne.

— Trpljenje Jugoslovancov na Grškem. Ne samo mi Slovenci, tudi bratje Srbi imajo svojo bol, svoje narodne preganjalce in zatirale, in sicer so to bivši vojni zavezniški Orkl. Grška vlada nastopa proti Jugoslovancem z isto brezobzirnostjo, kakor Italijška proti našim rojakom. V Bitoli se vsaki dan truje bagunog, ki so

živeli okrog Vode in Jenidža, kamor naseljuje grška vlada svoje ljudi, ki so se morali umakniti iz Male Azije. Pri tem ni grška vlada prav nič izbirčna, temveč za Jugoslovane kratkotalo spodiš z njihovih posestev, jih sekvstira ter izroča svojim rojakom. Mlade Jugoslovane vtake v armado ne glede na njihovo starost ter jih goni na boljše. Rabo srbskega jezika kaznujejo Orkl z batinami in celo z vislami. Maševanje je Orkom že za petami.

— P. n. občinstvo obveščamo, da g. Ivan Faljer iz Drukovce 12 p. Stražišče pri Kranju ni naš potovalni uradnik ter nima pravice sklepati nikakih zavarovalnih pogodb in ne pobirati zadati. Od naših potovalnih uradnikov zahtevajte povsod pooblastila. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

— Stare šatulle in zaboji iz pločevine ima na prodaj vojna uprava. Ta material se nahaja v intendantskih skladiščih in sicer v Ljubljani 10.000 kg, v Mariboru 15.000 kg in Celju 2500 kg. Material je, spravljen pod streho ter se nahaja v dobrem stanju. Interesente si naj ga ogledajo in naj javijo svoje ponudbe komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

— G. St. Vranu, glavnemu uredniku »Jutra«. Iz Vašega lista sem izvedel, da so me otročaji, ki so preteklo soboto po mestu, poštono »premikastili«, ker sem baje kričal »dol z njimi«. Videl sem v družbi tudi Vas, vsled česar sklepam, da ste morda pisali to »poročilo«. Vi imam Vas za osebno poštenega, zato pričakujem, da naknadno popravite neresnico, ki vam je morda spodsnila izpod peresa v prvem vznihu. — F. Erjavce.

— Enodnevni čebelarški tečaj. Na mnogostransko željo čebelarjev, osebito izmed inteligence, priredi podpisani dne 9. oktobra čebelarški tečaj na svojem domu, in sicer od 10. do 12. ure predp. ter od pol 2. do 5. ure popoldne. Predmeti: Glavna opravila za vzimovanje, združevanje, shranjevanje rezervnega satovja, čebelarstvo orodje; v kolikor bo še čas prepuščal, mikroskopično razkazovanje iz čebelne anatomije. — Oddaljeni udeleženci se naj blagovoljno nemudoma prijavijo, zaradi eventualne preskrbe prenočišča. Čebelarški pozdravi Ivan Jurančič, drž. čeb. pot. učitelj, Pošta Sv. Andraž v Sl. g.; žel. postaja Ptuj.

## Ljubljana.

— Danes zvečer je se

Michél Zevaco:

**„NOSTRADAMUS.“**

»Skandal mora zagrmeti vsak hip,« je murmur Brantome s čudnim zadoščenjem.

»Odstranite se tudi vi!« je velel Henri II. Roncherollesu z osornim glasom.

Veliki profos je ubogal. Prijel je vikonta Rolanda pod pazduho in ga potegnil s seboj k svoji hčeri. Tu moramo omeniti, da je Roncherolles že takoj ob prihodu v dvorano posadil Florizo tako, da je kralj s svojega mesta ni mogel videti. Bila je malone skrta med zastori nekega okna.

»Kaj pomeni to izdajstvo?« je dejal Henri II. stiskaje ustnice. »Varuj se, moj dobri Saint-Andre, imenoval sem te maršalom, kar te ni goro, to moram priznati. Toda obsipal sem te z drugimi udobnostmi, ki so ti bolj pri srcu. Vidi, dragi moj skopuh, da bo vse to, čast, udobnosti in denar, izginilo kakor kafa, če jaz ne pijnem. Na to te niti ne opozorim, da čaka izdajalca vrv, pa magari da je piščica kakor ti, prijatelj!«

Saint-Andre je bil blede kakor smrt. A držal se je hrabro.

»Ti veš,« je nadaljeval kralj skrajše z zobmi. »da hočem jaz to punico zase. Hočem jo, smrt božja, ti to veš! Vsako noč me spremljaš k Roncherollesovemu dvorcu. Z menoj vdičuješ pod krasotičnimi okni. Obljubljaš mi svojo pomoč. In zdaj mi prideš povedat, da hočeš imeti Florizo za svojega sina. Varuj se, dragi moj Saint-Andre!« je končal kralj s tako strašnim nasmeškom, da je več dvorjanov, ki so ga videli, izginilo kar potihoma in je Brantome zamrmral:

»Skandal se začneja!...«

A tudi Nostradamus se opazoval ta prizor; z mrklo bistrostjo mu je počival pogled na kralju.

»Da, Henri!« je klical v svoji duši. »Da! Z razbojnikom si soljubnik, želim, ki si ga ukazal obesiti! Royal de Beaurevers je tekmelec francoskega kralja! In kaj je ta Beaurevers, veličanstvo?... Vaš sin je! Slišiš, lopov na prestolu: tvoj sin! Tvoj sin!...«

»Sire,« je dejal v tem trenutku maršal de Saint-Andre, »samo ta poroka more zagotoviti vašo ljubezen.«

»Kako to? Govori jasneje, drugače te dam zapreti, tako mi duše mo-

lega očeta!« je srdito rekel kralj, ne vedoč, da govori na glas.

»Hvala Bogu!« je menil Brantome. »Skandal postaja čedalje lepši!«

»Dokazati vam hočem,« je povzel Saint-Andre. »Moja sin se poroči s Florizo, ki spada od tistega hipa k dvorcu; ako bo treba, jo lahko imenujete za dvorno damo. Na dan poroke pa daste Roiandu kak nujen ukaz, recimo, da naj pogleda, kaj se godi tam okoli Metz.«

»Bo li hotel odpotovati?«

»To je moja skrb!«

Henri II. je vztrepetal in pomeiril svojega dobavitelja z neizrekljivim pogledom.

»To ti je svinja!« je rekel sam pri sebi. »Nadaljuj, moj vrli Saint-Andre,« je velel na glas. »Jel si me zanimati...«

»Bogme! Saj sem vedel!« se je vzradoval maršal. »Le poslušajte me, sire. Dvajset let in delj že poznam Roncherollesa. O njegovi častihlepnosti ne bom govoril. Razen tega čustva nisem nikoli opazil v njem kakor strasti. To je človek iz marmora — še bolj, iz bronu. Nič ga ne gane. Strašen človek je, sire. In zdaj si izvolite zapomniti, da bi Roncherolles rajši zaklal svojo hčer na mestu nego dovolil, da postane vaša priljubljenka. Ta jekleni mož je nekega dne plakal v pričo mene, ker je imela njegova hči vročico. Zapalil bi ves Pariz, da prihrani svojemu otroku le eno solzo, o tem bodite prepričani. Sicer pa veste sami, kako ljubosumno jo čuva.«

»Nadaljuj, nadaljuj, prijatelj vrli...«

»In zdaj vidite, sire, da je bil v dvorcu velikega profosa boj med oboroženci in nekim človekom, ki se je branil baje kakor lev in je, ko so ga ujeli, na čudovit način pobegnil.«

»Povej mi to, Saint-Andre; saj veš, da sem vedno ljubil viteške zgodbe.«

Henri II. je govoril resnico. Strastno rad je poslušal pripovedovanja o junaških prigodah. Saint-Andre mu je obširno poročal o begu Beaureversa in njegovih štirih tovarišev.

»Corbleu!« je vzkliknil kralj ves navdušen. »To je vredno Galaorja, Amadisa in Lancelota. Bogme, Saint-Andre, ni mi znano, zakaj je veliki profos preganjal tega moža; toda hraber junak je, vse kar je res

In prav! Nevšečno bi mi bilo, ako bi se mu zgodilo kaj zlega. Povej to Roncherollesu! In kako mu je ime? Kako je ime junaku? ...«

»Sire! Ime mu je Royal de Beaurevers!«

»Kaj! To je tisti, ki je opraskal tvojega sina?« je vzkliknil kralj.

»Da, sire: razbojnik, ki ste ga ukazali obesiti, preden mine osemindeset ur.«

»Eh, pa ta strogost bi se dala gotovo nekoliko omiliti! Tvoj sin bi se nemara zadovoljil z — — —«

»Počakajte, sire. Tako kakor vašega veličanstva se je dojmil Royal de Beaurevers tudi neke druge osebe. Ženske, sire! In ženska se ni bala poizkusiti rešitve vseh petih rokavčev, ko so bili zaprti v kleti velikega profosa...«

»Potemtakem je zaljubljena v mladega divjaka?«

»Mogoče, sire! Vsekako se njen oče bolj tega. Da ne pozabim, sire: gospodična, ki sem jo omenil, sire, je Floriza Roncherollesa...«

Kralj je bruhnil zamolklo kletev. Prebledel je. Kalni pogled mu je vzplamenel. Ustnice so mu trepetale.

»Kakor hitro bo razbojnik prijet,« je zajecjal, »me obvestite! Vidi, hočem njegovo obesjenje!«

»Brez skrbi, veličanstvo...«

Veliki profos je tedaj zasačil svojo hčer v trenutku, ko je hotela osvoboditi Roya de Beaureversa. Zaprl jo je in pazil nanjo do nocojšnjega večera... Ne bom vam govoril o jezi in razstavi velikega profosa. Gotovo bi rajši videl hčer mrtvo pred svojimi nogami nego zaljubljeno v obesenjaka. Edino rešitev iz tega položaja vidi v skorajšnji moztviti. Roncherolles ve ceniti ponos svoje hčere. On ve, da bo držala prisego, ako obljubi ženinu zvestobo. Roncherolles se boji najhujšega, sramote, smrti, z eno besedo katastrofe, ako primejo Florizo muhe, dokler je še dekle. Kakor hitro pa bo omožena, se ne boji od nje ničesar več. Zato si je rajši pripravil raniti srce s tem, da se loči od otroka, čeprav ga je hotel ohraniti v svoji bližini, kakor varuje človek dragocen zaklad.«

(Dolje prih.)

Naročajte „Jugoslavijo“!

**Drobiž.**

\* Denar iz aluminija na Francoskem. Te dni je dala francoska banka v promet denar po 1 in 2 franka. Ta denar je napravljen iz zmesi od aluminija in bronze. Za prvo potrebo bodo napravili denarja iz te kovine za 40 milijonov frankov.

\* Mesto brez denarja. Mesto Buhalz na Saksonskem, je javilo ministerstvu, da v mestni blagajni ni nobenega denarja. Da bi se zamogle nabaviti vsaj najpotrebnejše stvari, je mesto zaprosilo, da se sme uporabiti oni denar, ki je nabran za državni davek. Ako se to ne dovoli, se mora ustaviti uradovanje. Zares siromašno mesto.

\* Najsevernejša železnica na svetu je na Skandinavskem polotoku in spaja Botniški zaliv z Atlantskim oceanom ter služi za prevažanje železne rude do pristanišča Narvik v Ofoten Fjordu. Srednja letna temperatura mesta Kiriuna, mesta izhodišča te železnice je —10. najnižja doseže —52. Promet na tej progi oskrbuje 11 električnih lokomotiv, ki veljajo dosedaj za najmočnejše v Evropi, ker je vsak vlak te železnice težak navadno do 2000 ton.

\* Prva izdaja Dantejeve »Božanske komedije«. Prvikrat se je tiskala Dantejeva »Božanska komedija« l. 1472. v Folignu v italijanski provinciji Perugia. Na zadnji strani knjige je natisnjeno ime tiskarne Lohanesa Neumeistra in dijakona Meja iz Foligna. V ostalem pa je nepoznano ime človeka, ki je gmotno pripomogel do te izdaje. To je bil meščan Emiliano Orsini, znameniti italijanski zlatar in kovalec zlatega denara. Ta Arsini se je seznanil z nemškim tiskarjem Neumeistrom, ga vzel k sebi in mu dal tiskati neko delo Leonarda Aretina, pozneje pa mu je dal tiskati tudi Dantejevo knjigo. Gotovo je, da je Orsini vsakokrat zelo pripomogel k prvi izdaji Dantejevih del.

\* Uspeh češkega učenjaka. Dr. O. R. Nykla, ki je bil letos proglašen za doktorja modroslovja na češkem vseučilišču, je povabila sloveča northwesternska univerza v Čikagu, da bi prevzel profesorsko službo. Dr. Nykl obvlada v govoru in pisavi poleg češkega jezika tudi ruski, slovenski, srbski, poljski, francoski, angleški, italijanski, španski, nemški, arabski in japonski jezik. Vrhutega je dober latince, zna grško in hebrejsko kakor tudi turško. Torej vsega skupaj govori in piše 16 jezikov.

**Proda se:****POSESTVO**

z vsjo pritlikino, 28 oravov zemljišča, obstoječe iz vrta, njiv, travnikov, gozdov in pašnikov ter 10 minut od fare 5 min. od šole in želez. postaje oddaljeno, se takoj za 350.000 dln. proda. Več povej posestnik sam. Franc Gode, Koblarji 28. Kočevje. 1945

**DOBRO VPELJANA TRGOVINA**  
z mešanim blagom na Gorenjskem se da v najem oziroma proda. Samo pisemne ponudbe pod »dobro vpeljano trgovino« na An. zav. Drago Beseljak et drug, Ljubljana, Sodna ul. 5. 1948

**PRODA SE**

ročni mlin, 1 cirkularna žaga in stružni stroj (Drehbank). Polize se pri Meslin osnovni šoli J. Kmecl, Celje. 1967

**DOBRO VPELJANA GOSTILNA**  
s stanovanjem se proda v sredini Zagreba. Naslov: Ilica 80. 1966

**LEPO POSESTVO**

je na prodaj v bližini Slovenjgradca, žaga, mlin, gospodarsko poslopje v zelo dobrem stanu pripravno za lesnega trgovca ali za mlinarja. 1970

**HIŠA Z GOSTILNO**

se proda na jako prometnem kraju v Mariboru. Naslov pove uprava »Jugoslavije« v Mariboru. 1968

**GOSTILNA Z ZEMLJIŠČEM**

v dobrem stanu s 5 stanovanji v bližini kolodvora pri Mariboru sposobno tudi za trgovino se po zelo ugodni ceni proda. Polize se Alojz Luršak, Pragersko. 1969

**Kupi se:**

**1 VAGON BUKOVH MORAV**  
(tramo) od 9-9 in 12-12 cm, dolžina 4 in 5 metrov kupim. Blago mora biti zdravo, suho, brez grč. Ponudbe z navedbo cene sprejema F. Krašovec, lesna trgovina, Vrhnika. 1956

**Službe:****ZA POMOČNICO**

grem k dobrih življ. Naslov pove upravn. ništvu pod št. 1965

**DOBER MEHNIK**

ki je izvežban v pisalnih in pomnoževalnih strojih se išče. Ponudbe se prosijo pod »dobro« na S. Desnica, Zagreb, Gunduličeva ul. 22, I. nadst. 1963

**VEČ MIZARJEV (KOLARJEV)**

starejših, zanesljivih pomočnikov sprejememo, deloma za takoj, deloma za 1. decembra 1921. Sprejememo tudi kolarja ali mizarja, ki je vajen izdelovanja sank in smuč (ski). Ponudbe z navedbo dosedanjega službenega mesta, starosti in zahtev na: Prva jugoslovanska tvornica telovadnega, športnega in igralnega oradja: Bašin i drug, Ljubljana, Pred škojlo 19. 1963

**KOVAČA**

prvo moč, sprejme »Prva jugoslovanska tvornica telovadnega, športnega in igralnega oradja: Bašin i drug, Ljubljana, Pred škojlo 19. 1964

## Popolnoma varno naložite svoje prihranke v

### Jugoslov. kreditnem zavodu v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Marijin trg štev. 8. ob Ljublanici.

Podružnica v Murski Soboti in Dolenji Lendavi.

## Hranilne vloge na knjižice obrestuje po

**4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> %**

čistih, brez odbitka rentnega in invalidskega davka, večje stalne vloge z odpovednim rokom in vloge v tekočem računu pa po dogovoru. Daje posojila vsake vrste svojim članom, eskompt menic, inkaso faktur in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo. Ustanovljen v septembru 1919. Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Brzjavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Telefon št. 54.

Cekovni račun št. 11.323.

## Gumijeve cevi

za vodo, plin, zrak, vino, žganje, spiralne za paro in visok pritisk dalje: kavčukove plošče, vsako vrsto asbesta, klingerita, kopolje za vlaganje i. t. d. ima trajno veliko zalogo

„PROMET“ tehn. ind. podjetje Ljubljana.

## Prodaja surovega zlata in srebra

v zobotehniške in zlatarske svrhe

J. AUGUSTIN, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Imam na drobno v zalogi večjo množino

## prešitih odev,

(kovtre) od 450—600 K.

KARL PRELOG,

Ljubljana, Stari trg št. 12.

**Raznovrstno**

## Böhlerovo jeklo

na drobno in debelo I in pol vagona zaloge, železne cevi za vodovode, paro kanalizacijo, (škotske) irske peči, betonsko železo dobavlja po tovarniških dnevnih cenah

„PROMET“, tehn. ind. podjetje LJUBLJANA.

## Polirji

s prakso v betonu in vodnih zgradbah

se takoj sprejmejo pri lež. Lavrenčič, Ljubljana, Rimska cesta 2.

Ravnotam se sprejmejo

## zidarji

v trajno delo, delo tudi v akordu. Za stanovanje poskrbljeno.

## Večja množina odpadkov belega papirja se proda.

Porablivo zelo za mesarje, delikatese itd.

Natančneje v upravi lista.

## Pohištvo in tapetniška delavnica

spalne in jedilne sobe, pisarniške opreme, fotole, klub garniture in kuhinje po nizki ceni. Brata Sever, Ljubljana, Kolizej. Gosposvetska cesta štev. 13.

## Obvestilo.

Imam v zalogi vse sokolske potrebšline, kroje, telovadno obleko, čevlje, ovratnike gumba za žlane in članice. Ceniki na razpolago!

PETER CAPUDER Zdravo! Dobavitelj J. S. S.

## Dular & Fabiani

Priporoča p. n. trgovcem svojo veliko zalogo in bogato izbiro manufakturnega blaga po najnižjih konkurenčnih cenah. Solidna in točna postrežba z jamčeno.

## JANCIGAJ & GAGEL

LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 8. POZOR! Prodajamo od danes naprej dokler zaloga traja po konkurenčni ceni: POZOR! moške čevlje, prima teleče usnje po K 400.— moške čevlje, prima box usnje po K 450.—

## IVAN ZAKOTNIK,

mestni tesarski mojster

Telefon 379 LJUBLJANA Dunajska c. 40

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezev in mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

## Šolski zvezki,

lastna zaloga L 1, L 2, L 3, L 4, L 5, (L 6, za cirilico) 8 listov, 100 kom. K 110.—. Nadalje od 12, 16, 20, 24, 32, 40, 60, 80, listov male in velike.

Vse šolske potrebšline.

## Cigaretni papir,

Olleschau, Abadie, itd.

Stročnice štev. 2 in 3.

Svilen in krep papir. Venci in šopki za neveste. Perje za rože. Pratlke Družinske in Blaznikove. Razpošilja po nizkih cenah.

## Uran - Papirnica

Ljubljana, Mestni trg 11.

**Trgovina**

na prometnem kraju, najrajši na deželi, se išče za v najem event. se tudi kupi. — Ponudbe pod »Takoj« na An. zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ul. 5.

Veletrgovina manufakture, samo na debelo Ljubljana, Dunajska cesta 33 v Balkanu.